

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

RAPPORT 2014:32
REGERINGSUPPDRAG

Förslag till strategi för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö

Sammanfattning

Boverket redovisar här ett förslag till strategi som ska bidra till att Sverige uppnår miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö.

Den genomgående tanken med strategin är att utgå från människans behov av miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Boverket har i uppdraget identifierat och lyft fram insatsområden som bedömts vara särskilt viktiga för att uppnå miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö. Under arbetsprocessen har förslag från andra utredningar aktivt samlats in och beaktats. Dialogmöten med olika relevanta myndigheter och kommunala och regionala företrädare har anordnats för att säkerställa att det finns en samsyn kring den föreslagna inriktningen för strategin.

Boverket konstaterar att hittills planerade eller beslutade styrmedel inte är tillräckliga för att nå miljö kvalitetsmålet. För att nå en bättre måluppfyllelse föreslås i denna strategi därför fyra nya etappmål med tillhörande åtgärder kopplade till fyra insatsområden. Detta förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö är inte hela lösningen på detta komplexa miljö kvalitetsmål. Däremot finns en förhoppning om att strategins tydliggörande av prioriterade områden och insatser kan bidra till att resurser kanaliseras på ett effektivt sätt vilket i sin tur leder till att den byggda miljön utvecklas i miljö kvalitetsmålets riktning.

Etappmålen konkretiserar den samhällsomvandling som bedöms vara nödvändig för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen ska kunna nås. Etappmålen beskriver inte det miljö tillstånd som behöver uppnås, eftersom det redan är fastlagt i miljö kvalitetsmålen och dess preciseringar. Etappmålen syftar istället till att klargöra för myndigheter, kommuner, näringsliv och andra samhällsaktörer nödvändiga förändringar för att nå en bättre måluppfyllelse. För att signalerna ska uppfattas och få genomslag i prioriteringarna hos de avsedda mottagarna bör målen vara hanterbara till antalet och kommuniceras på ett tydligt sätt.¹

De föreslagna åtgärderna ska bidra till att etappmålen uppnås. Ett antal åtgärder i strategin är föreslagna i andra utredningar, men de är här samlade i ett sammanhang för att det ska bli möjligt att uppnå God bebyggd miljö. Många av de föreslagna åtgärderna under respektive etappmål innebär fortsatt utredning eller vägledning. Det är därför svårt att kvantifiera åtgärdernas effekter. Bedömningen är att förslagen bidrar till uppfyllandet av miljö kvalitetsmålets alla tio preciseringar. Åtgärdsförslagen har inte kostnadsbedömts i detalj, men bedömningen är att det är kostnadseffektiva steg på vägen mot miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö.

¹ SOU 2011:34 s. 30.

Förslag till insatsområden

I arbetet har fyra speciellt viktiga insatsområden identifierats:

- hållbar samhällsplanering
- bebyggelsestruktur och transporter
- energi- och resurshushållning
- nybyggnad och utveckling av befintlig bebyggelse

Inom tre av dessa insatsområden föreslår Boverket nya etappmål medan det för det fjärde, energi- och resurshushållning, föreslås en vidare utredning om förslag till etappmål och åtgärder inom resurshushållning.

Förslag till etappmål

Boverket föreslår att regeringen tar beslut om följande etappmål:

- År 2020 har den svenska planeringsberedskapen utvecklats så att myndigheternas tillämpning främjar miljö kvalitetsmålen måluppfyllnad. Regionala forum har etablerats för samverkan mellan kommunala, regionala och nationella nyckelaktörer inom hållbar samhällsplanering.
- År 2020 ska minst 15 kommunala, mellankommunala eller regionala stadsmiljöavtal vara tecknade och förutsättningar till en ändamålsenlig bebyggelsestruktur finnas på plats.
- Ökningen i persontransportresandet i tätorter ska ske med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken minskar. År 2020 ska personbilstrafiken i tätorter ha minskat med 10 procent jämfört med 2014.
- Människans livsmiljö ska vara grunden för ett hållbart byggande och bygnadsbestånd. År 2020 ska livscykelperspektivet vara en utgångspunkt för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse.